

**بررسی تأثیر مؤلفه‌های مدرنیته بر هویت اجتماعی جوانان
(مورد مطالعه: جوانان شهر آزاد شهر)**

شهرزاد بذرافشان^۱

تاریخ وصول: ۹۶/۰۷/۲۹

تاریخ پذیرش: ۹۶/۱۲/۱۲

چکیده

مطالعه حاضر با رویکردی جامعه‌شناختی در صدد بررسی تأثیر مؤلفه‌های مدرنیته بر هویت اجتماعی در جوانان است. مطالعه حاضر با رویکردی جامعه‌شناختی در صدد بررسی ابعاد مؤلفه‌های مدرنیته بر هویت اجتماعی است. با توجه به اینکه جامعه توسعه و تحول را در پیش گرفته است و همچنین بحث تجددگرایی و مدرن‌گرایی که به عنوان یک پدیده دارای اثرات غیرقابل انکاری بر زندگی اجتماعی انسان از جمله خانواده و این نهاد مهم می‌باشد. از این رو در فرآیند گرایش و گسترش تجددگرایی در جامعه بعضی از عناصر و ساخت‌های جامعه دستخوش تغییرات و تحولات می‌شود و نهاد خانواده به‌عنوان مهم‌ترین نهاد اجتماعی در جامعه هم نتوانسته در فرآیند تجدد در عصر حاضر از این تغییر و تحولات شگرف دور بماند. روش این مطالعه، پیمایش و گردآوری اطلاعات مبتنی بر پرسشنامه بود. جامعه آماری جوانان ۱۸ تا ۲۹ ساله شهر آزاد شهر و نمونه‌ای در حدود ۳۷۰ نفر انتخاب شدند. برای پایایی ابزار سنجش از روش آماری آلفای کرونباخ و برای سنجش اعتبار تحقیق از روایی صوری بهره گرفته شده است. روش الگوسازی معادلات، با نرم افزار لیزرل و نرم افزار spss برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد و نتایج پژوهش حاکی از آن است رسانه و فضای مجازی، کاهش ازدواج، کاهش روابط عاطفی، کاهش مشارکت اجتماعی، سبک زندگی، تعارضات در خانواده، رفاه و امکانات شهری بر هویت اجتماعی جوانان تأثیر دارد. بنابراین مؤلفه‌های مدرنیته بر هویت اجتماعی جوانان تأثیر دارد.

واژگان کلیدی: هویت اجتماعی، آزاد شهر، مدرنیته، خانواده.

shahrzadbazrafshan@yahoo.com

۱- گروه جامعه‌شناسی، واحد آزادشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، آزادشهر، ایران.

مقدمه

جهان به جای ورود به دنیای پست مدرن به سوی دوره ای گام برمی‌دارد که در آن پیامدهای مدرنیته ریشه‌ای‌تر و جهانی‌تر از پیش شده‌اند (Giddens, 2003: 119). و تردیدی نیست که دنیای متجدد کنونی به میزان گسترده‌ای فراسوی محیط فعالیت‌های انفرادی امتداد می‌یابد و هیچ کس قادر نیست از تحولات ناشی از گسترش تجدد مصون بماند یا خلاف آن گزینشی به عمل بیاورد، حتی مدرنیته مردمی را که در سستی‌ترین سکونت‌گاه‌های ممکن خارج از بخش «پیشرفته» جهان به سر می‌برند تحت تأثیر قرار می‌دهد. در دهه اخیر سازه‌های اجتماعی که در بستر هویت، معنا پیدا می‌کنند مثل طبقه (نظام تولید)، از بین رفته (Chavashian, 2011: 9)، جهت‌گیری‌های نظریه‌های اجتماعی در دهه اخیر به سمت پذیرش اهمیت فزاینده سبک زندگی (حوزه مصرف) در شکل دادن به هویت فردی و اجتماعی است (Giddens, 2003: 119). و به عنوان موضوعی برای نظریه و پژوهش اجتماعی مطرح شده است. خانواده نهادی مقدس است که در همه جوامع ارزش و اهمیت بسیار دارد. خانواده مفهومی پویا و سرشار از تغییر و تحول است. شدت و میزان و زمان بروز این تغییر و تحولات در تمامی جوامع یکسان نیست اما به لحاظ ارتباطات جهانی، تحولات و دگرگونی‌های جوامع بر یکدیگر اثر گذار است. در واقع اکثر این تغییر و تحولات در نتیجه ورود مدرنیته و جهانی شدن، فرصت بروز و ظهور می‌یابند. تغییر و تحولاتی که در غرب بواسطه جهانی شدن، پیشرفت‌های تکنولوژیکی و فرآیند مدرنیته روی داده، پیامدهایی را از طریق دنیای ارتباطات بر سایر نقاط جهان به جای گذاشته است. در صورتی که در جوامع برای تغییر و تحولات بسترسازی و فرهنگ سازی نشده باشد، زمینه برای بروز بحران‌ها مهیا می‌شود.

هویت اجتماعی، به ساده‌ترین بیان، تعریفی است که فرد بر مبنای عضویت در گروه‌های اجتماعی از خویش دارد. هویت اجتماعی اساساً از طریق مقایسه اجتماعی شکل می‌گیرد. مقایسه‌هایی که درون و برون گروه را از هم متمایز می‌کند. بنابراین اگر برای فرد جایگاه و ویژگی‌هایی تعریف شود که تنها در مقایسه با دیگران معنا یابد، هویت اجتماعی محسوب می‌شود. مثل، زبان، دین، آداب و رسوم، طبقه اجتماعی، شغل، عضویت‌های گروهی. مفهوم هویت اجتماعی بر وجود رفتارهای سازمان یافته‌ی چند گروهی تأکید دارد که به لحاظ اجتماعی به صورت یکسان و مشابه انجام می‌گیرند و شناسایی هویت‌های اجتماعی تلاشی برای تحلیل الگوهای تکرار پذیر کنش‌ها و نگرش‌های گروهی است (Chavashian, 2011: 9). به عبارت دیگر هویت اجتماعی تعبیری است که فرد از خود در رابطه با دیگران دارد و براساس عضویت در رده‌ها و گروه‌های گوناگون اجتماعی شکل می‌گیرد. هویت افراد وابسته به برداشت دیگران و شناسایی دیگران است و شناسایی دیگران لازمه تثبیت هویت است در معنای اصلی هویت، تشابه و تمایز مطلق است (Jenkins, 2002: 45).

از سوی دیگر سبک زندگی روش الگومند مصرف، درک و ارزش گذاری محصولات فرهنگ مادی است که استقرار معیارهای هویتی را در چارچوب زمان و مکان ممکن می‌سازد. سبک زندگی اساساً

متوجه معانی نمادین محصولات است؛ یعنی آنچه در ورای هویت آشکار این محصولات نهفته است، این رویکرد راهی است که به درک مدرن بودن سبک‌های زندگی و تقابل آنها با شکل‌بندی‌های پیشین می‌انجامد و این معانی نمادین اموری توافقی هستند که پیوسته در حال از نو ابداع شدن هستند (Giddens, 2003: 120).

با گذشت زمان و ورود به مرحله‌ای خاص از پیشرفت و با عنایت به پیامدهای ناخواسته جهانی‌شدن، ضرورت توجه به وضعیت خانواده بیشتر مشخص می‌شود. مدرنیته و جهانی‌شدن در جوامع علاوه بر اثرات مثبت، اثرات منفی زیاد هم به جای گذاشت. فرهنگ مدرن، فضایی آزاد و شاد را برای جامعه و خانواده ترسیم کرده است ولی این تابلوی زیبا و دل‌فریب رنگ و نقشی بادوام و ثابت ندارد. جنبه‌ی مهم مدرنیته، رویکرد انسان نسبت به حیات اجتماعی به مثابه‌ی یک بازی است (Kroker, 2009: 217). بنابراین پژوهش حاضر که تأثیر مؤلفه‌های مدرنیته بر هویت اجتماعی در جوانان شهر آزاد شهر را بررسی می‌کند، فرض را بر این می‌گذارد که اثر مؤلفه‌های مدرنیته و هسته اصلی هویت اجتماعی جوانان است و از این رو با بررسی میزان اثربخشی این رویکرد را در جوانان بررسی می‌کند.

بنابر نظریه تاجفل، هویت اجتماعی به عنوان آگاهی فرد از تعلق به گروه اجتماعی معین و ارزش و اهمیت عاطفی این عضویت برای فرد، مفهوم‌سازی شده است. در نتیجه بنابر تعلق افراد به گروه‌های متفاوت است که آنان به یک هویت اجتماعی معرف وضعیت به خصوص خود در جامعه دست می‌یابند. اما تعلق به یک گروه معین فقط در صورتی به مشارکت در یک هویت اجتماعی مثبت می‌انجامد که مشخصات آن گروه بتواند جانب‌دارانه با دیگر گروه‌ها مقایسه شود. در این مقایسه، افراد به داوری به نفع گروه خود گرایش دارند. خواست ایجاد نگهداری و یا افزایش تمایز مثبت به نفع درون گروه در مقایسه با برون گروه‌ها، در ابعاد مربوط و تحت شرایطی که افراد خود را براساس عضویت‌هایشان معرفی می‌کنند، نشان از نیاز به هویت اجتماعی مثبت دارد. تاجفل، این تحلیل روان‌شناختی را از انگیزش برای هویت اجتماعی مثبت، در مزیت قائل شدن برای درون گروه مدنظر داشت (Turner, 1999: 8).

گیدنز، تحول سبک‌های زندگی و دگرگونی‌های ساختاری مدرنیته متأخر به واسطه بازتابندگی منادی به یکدیگر گره می‌خورند، «بديل باز بودن زندگی اجتماعی امروز، کثرت یافتن زمینه‌های کنش و تعداد مراجع مقتدرتر، انتخاب سبک زندگی برای ساختن هویت فردی و در پیش گرفتن فعالیت‌های روزانه، به طور فزاینده‌ای اهمیت می‌یابد (Giddens, 2003: 88). برای درک کامل این بحث باید توجه کرد که برای گیدنز هویت اجتماعی برنامه مدرنی است که افراد آن را بر حسب درکی که از روش‌های ابراز وجود، هویت و زندگی‌نامه شخصی خود دارند، می‌فهمند سبک‌های زندگی از نظر گیدنز، برنامه‌های مهم‌تر از فعالیت‌های فراغتی هستند و در واقع معتقد است که سبک زندگی به دست مصرف‌گرایی تباه می‌شود. بنابراین باعث ارتقاء فردگرایی است. استدلال گیدنز این است که دخل و تصرف و جرح و تعدیل خویشتن

خویش از رهگذر انواع روایت‌های رسانه‌ها و نیز استراتژی‌های بازاریابی، با تأکید بر سبک زندگی و به بهای مایه گذاشتن از معنای شخصی انجام می‌گیرد (Giddens, 2003: 89).

گیدنز جمع بندی مناسبی برای مباحث نظری ما محسوب می‌شود؛ زیرا در تعبیر وی دگرگونی اجتماعی سبک‌های زندگی، از نشانه‌های مهم روابط در حال تغییر فردیت و اجتماع می‌باشند. بر مبنای مباحث فوق خطوط کلی رویکرد ارائه شده در این مطالعه را می‌توان به صورت زیر تدوین نمود:

۱- اهمیت فزاینده سبک زندگی و هویت با اتکاء به حوزه مصرف.

۲- ایجاد اشکال بخصوصی از هویت با استفاده از سبک‌های زندگی در مدرنیته متأخر (دهه اخیر)

۳- افزایش اهمیت روزافزون حوزه‌های کنش اجتماعی به جای ساختارهای اجتماعی.

گیدنز مدرنیته را این‌گونه معرفی می‌کند: مدرنیته به شیوه زندگی اجتماعی، تشکیلات و سازمان‌های اجتماعی اشاره دارد که از قرن هفدهم به این طرف ظاهر شد و دامنه تأثیر و نفوذ آن نیز کم و بیش در سایر نقاط جهان بسط یافت. بنابراین به طور خلاصه می‌توان گفت که مدرنیته، یا تجدد؛ یعنی شیوه زندگی جدید و امروزی ... پس باید توجه کرد که مفاهیمی از قبیل جهان جدید، تمدن جدید، تمدن مدرن یا انسانی مدرن و ... همگی با مفهوم مدرنیته در ارتباط هستند. شناخت مدرنیته، عناصر و مؤلفه‌های آن در واقع مساوی است با شناخت تحولات و چرخش‌های فکری، اجتماعی، فرهنگی و ... که در قرون اخیر اتفاق افتاده است. تجددگرایی در فرهنگ پیشرو آریان پور، تجددطلبی، نوین گرایی، نوگرایی، امروزی سازی وغیره... ترجمه شده است (Arianpoor, 2001: 921).

بنابر نظریه تاجفل، هویت اجتماعی به عنوان آگاهی فرد از تعلق به گروه اجتماعی معین و ارزش و اهمیت عاطفی این عضویت برای فرد، مفهوم سازی شده است. در نتیجه بنابر تعلق افراد به گروه‌های متفاوت است که آنان به یک هویت اجتماعی معرف وضعیت به خصوص خود در جامعه دست می‌یابند. اما تعلق به یک گروه معین فقط در صورتی به مشارکت در یک هویت اجتماعی مثبت می‌انجامد که مشخصات آن گروه بتواند جانبدارانه با دیگر گروه‌ها مقایسه شود. در این مقایسه، افراد به داوری به نفع گروه خود گرایش دارند. خواست ایجاد نگهداری و یا افزایش تمایز مثبت به نفع درون گروه در مقایسه با برون گروه‌ها، در ابعاد مربوط و تحت شرایطی که افراد خود را بر اساس عضویت‌هایشان معرفی می‌کنند، نشان از نیاز به هویت اجتماعی مثبت دارد. تاجفل، این تحلیل روان‌شناختی را از انگیزش برای هویت اجتماعی مثبت، در مزیت قائل شدن برای درون گروه مدنظر داشت (Arianpoor, 2001: 921).

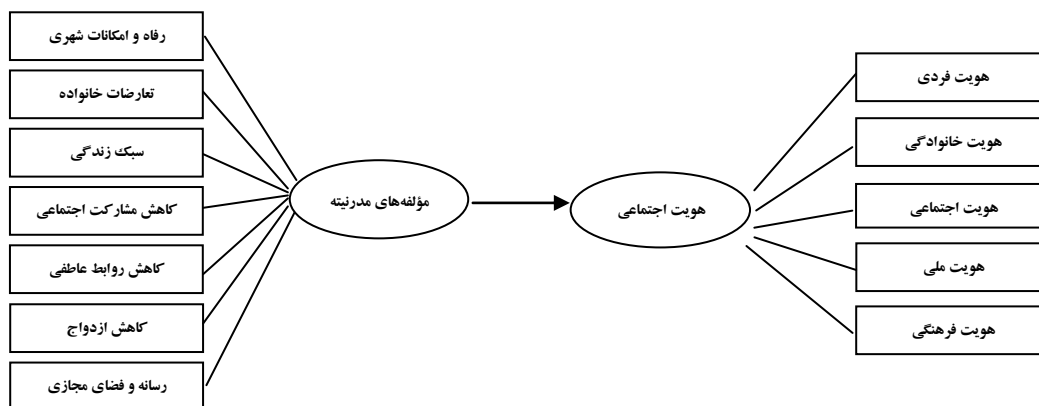
در جمع‌بندی کلی می‌توان گفت نهادهای امروزی، چه از لحاظ پویایی و تأثیرگذاری بر عادات و رسوم سنتی و چه از نظر تأثیرات عام و جهانی، با همه اشکال پیشین نظم اجتماعی فرق دارند و این تفاوت‌ها فقط به معنای امتداد تغییر و تبدیل‌های صوری نیست؛ تجدد؛ تغییرات ریشه‌ای در کیفیت زندگی روزمره پدید می‌آورد و بر خصوصی‌ترین وجوه تجربیات ما تأثیر می‌نهد. تجدد را باید به مثابه نوعی نهاد اجتماعی و تجربه اجتماعی درک کرد. با این وصف، تغییرات حاصل از نهادهای امروزی

بررسی تأثیر مؤلفه‌های مدرنیته بر هویت اجتماعی جوانان . . .

مستقیماً با زندگی فردی و بنابراین با خود ما در هم می‌آمیزند. در واقع، یکی از ویژگی‌های متمایز تجدد عبارت است از تأثیرات متقابل فزاینده بین دو حد، «حد نهایی» برون مرزی و درون مرزی یا به عبارت دیگر، بین تأثیرات جهانی، از یک سو و گرایش‌های درونی از سوی دیگر» (Giddens, 2003: 90).

لذا با توجه به مطالب فوق الذکر، پژوهش حاضر در صدد است تا دریابد که مؤلفه‌های مدرنیته چه تأثیری بر هویت اجتماعی جوانان دارد؟

طبق مباحث مطرح شده در مبانی نظری تحقیق مدل مفهومی پژوهش به شکل زیر طرح می‌گردد.

شکل (۱) مدل مفهومی پژوهش

ابزار و روش

این تحقیق بر حسب هدف کاربردی و بر اساس شیوه گردآوری داده‌ها، توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد، و از روش پیمایشی برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده کردیم جامعه آماری در این تحقیق، جوانان شهر آزاد شهر بوده که در رده سنی ۱۸ تا ۲۹ سال می‌باشند، لیکن از آنجا که جمع‌آوری اطلاعات از کلیه افراد جامعه آماری عملاً غیر ممکن بود و تعدادی از افراد از تکمیل و یا ارجاع پرسشنامه خودداری می‌نمودند، نمونه‌ای از جامعه آماری به صورت تصادفی در دسترس انتخاب شد، در نهایت نمونه آماری در این تحقیق تعداد ۳۷۰ نفر از جوانان شهر آزاد شهر در سال ۹۶ بررسی گردید. و با استفاده از مجذور خی، ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (RMSEA)^۱ شاخص برازش تطبیقی (CFI)^۲ شاخص نیکویی برازش اصلاح شده (GFI)^۳ و شاخص نیکویی برازش اصلاح شده (AGFI)^۴ و با به کار گیری SPSS16 و lizrel8 صورت گرفت.

1 - Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)

2 - Comparative Fit Index (CFI)

3 - Goodness of Fit Index (GFI)

4 - Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)

ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه است که سؤالات پرسشنامه بر اساس مقیاس فاصله‌ای و طیف پنج درجه ای لیکرت^۱ می‌باشد. پرسشنامه پس از بررسی، در نهایت ۲۹ سوال برای آزمون فرضیات انتخاب شد، که ۱۳ سوال برای مدرن‌گرایی ۱۶ سوال برای سنجش روابط خانواده می‌باشد، در نهایت ۶ فرضیه در نظر گرفته شده است. و برای سنجش روایی سازه از تحلیل عاملی استفاده شد. در تحلیل عاملی در صورتی که KMO کمتر از ۰.۵ باشد داده‌ها برای تحلیل عاملی مناسب نخواهد بود و اگر مقدار آن بین ۰.۵ تا ۰.۶۹ باشد داده‌ها متوسط بوده و اگر مقدار بین شاخص، بزرگتر از ۰.۷ باشد همبستگی موجود در بین داده‌ها مناسب خواهند بود که در این پژوهش برابر ۰.۷۶۱ می‌باشد. ضمناً برای تعیین پایایی پرسشنامه ابتدا تعداد ۳۰ پرسشنامه پیش آزمون شده و سپس مقدار آلفای کرونباخ تک تک متغیرها برابر جدول (۱) محاسبه شد که بیانگر پایایی بالای هر یک از متغیرهای تحقیق می‌باشد.

جدول (۱): میزان آلفای کرونباخ

طیف‌ها	رسانه فضای مجازی	کاهش ازدواج	کاهش روابط عاطفی	کاهش مشارکت اجتماعی	سبک زندگی	تعارضات در خانواده	رفاه وامکانات شهری
تعداد سوالات	۳	۲	۲	۳	۲	۲	۲
ضریب آلفا	۰.۷۸۱	۰.۷۹۲	۰.۸۱۲	۰.۸۳۳	۰.۷۹۸	۰.۸۰۲	۰.۸۱۱

یافته‌ها

الف) یافته‌های متغیرهای جمعیت‌شناختی

جدول (۲) و (۳) توزیع فراوانی بر حسب متغیرهای جمعیت‌شناختی نشان می‌دهد.

جدول (۲): توزیع فراوانی مرد و زن بر حسب وضعیت تاهل و سن

مرد	سن	۲۱-۱۸	۲۶-۲۲	۳۰-۲۷	بدون جواب	جمع کل
مجرد	فراوانی	۱۶	۸	۶۲	۲	۸۸
	درصد فراوانی	۱۸.۲	۹.۱	۷۰.۵	۲.۳	۱۰۰
متاهل	فراوانی	۱	۲۷	۴	۰	۳۲
	درصد	۳.۱	۸۴.۴	۱۲.۵	۰	۱۰۰
زن	فراوانی	۴۸	۲	۹۹	۰	۱۴۹
مجرد	درصد فراوانی	۳۲.۲	۱.۳	۶۶.۴	۰	۱۰۰
متاهل	فراوانی	۱۴	۳۱	۵۱	۰	۹۶
	درصد	۱۴.۶	۳۲.۳	۵۳.۱	۰	۱۰۰

بر طبق یافته‌های جدول (۲) ۶۶.۵ درصد از پاسخگویان خانم که بیشترین درصد هستند، و همچنین بیشتر پاسخگویان در رده سنی ۲۷ تا ۳۰ سال قرار دارند. با درصد فراوانی ۵۹.۵ درصد از لحاظ وضعیت تاهل مجرد با درصد فراوانی ۶۴.۱ درصد می‌باشد.

1- Five- Point Likert Scale

بررسی تأثیر مؤلفه‌های مدرنیته بر هویت اجتماعی جوانان . . .

جدول (۳): توزیع فراوانی مرد وزن بر حسب تحصیلات و شغل

مرد	تحصیلات	زیر دیپلم	دیپلم	فوق دیپلم	لیسانس و بالاتر	جمع کل
شاغل	فراوانی	۰	۲	۵	۱۲	۱۹
	درصد فراوانی	۰	۱۰.۵	۲۶.۳	۶۳.۲	۱۰۰
بیکار	فراوانی	۶	۱۵	۱۶	۱	۳۸
	درصد	۱۵.۸	۳۹.۵	۴۲.۱	۲.۶	۱۰۰
دانشجو	فراوانی	۰	۹	۳۰	۲۶	۶۵
	درصد فراوانی	۰	۱۳.۸	۴۶.۲	۴۰	۱۰۰
زن						
شاغل	فراوانی	۰	۵	۸	۱۸	۳۱
	درصد فراوانی	۰	۱۶.۱	۲۵.۸	۵۸.۱	۱۰۰
بیکار	فراوانی	۱۷	۳۹	۳۵	۲	۹۳
	درصد	۱۸.۳	۴۱.۹	۳۷.۶	۲.۲	۱۰۰
دانشجو	فراوانی	۰	۱۸	۴۶	۵۴	۱۱۸
	درصد فراوانی	۰	۱۵.۳	۳۹.۰	۴۵.۸	۱۰۰

بر اساس یافته‌های جدول (۳) ۴۵.۱ درصد از جوانان پاسخگو دارای تحصیلات لیسانس با درصد فراوانی ۴۵.۱ می‌باشد و همچنین از لحاظ شغلی بیشترین درصد دانشجو با ۴۵.۱ درصد فراوانی می‌باشند.

ب) آزمون فرضیات

از آنجایی که برای استفاده از تکنیک‌های آماری مقتضی، ابتدا باید مشخص شود که داده‌های جمع‌آوری شده از توزیع نرمال برخوردار است یا غیر نرمال، در این مرحله به بررسی نتایج حاصل از آزمون کولموگوروف-اسمیرنوف در مورد هریک از متغیرها پرداخته می‌شود و بر اساس نتایج حاصل، آزمون‌های مناسب برای بررسی صحت فرضیات تحقیق، اتخاذ می‌شود. لذا با توجه به جدول (۲) نتایج و میزان معناداری بیشتر از ۰.۰۵ می‌باشد. بنابراین مؤلفه‌ها دارای توزیع نرمال می‌باشند.

جدول (۴): آمار توصیفی مؤلفه‌های پژوهش

طیف‌ها	رسانه فضای مجازی	کاهش ازدواج	کاهش روابط عاطفی	کاهش مشارکت اجتماعی	سبک زندگی	تعارضات در خانواده	رفاه وامکانات شهری
میانتکین	۳.۵۱۶	۳.۵۶۶	۳.۵۶۵	۳.۵۱۳	۳.۵۵۳	۳.۵۵۵	۳.۵۴۶
انحراف معیار	۰.۴۲۲	۰.۴۶۷	۰.۴۵۳	۰.۴۲۹	۰.۵۰۹	۰.۴۸۷	۰.۴۵۶
واریانس	۰.۱۷۸	۰.۲۱۸	۰.۲۰۵	۰.۱۸۴	۰.۲۵۹	۰.۲۳۷	۰.۲۰۷
کولموگراف - اسمیرنوف	۱.۲۴۰	۱.۱۲۱	۱.۱۴۴	۱.۱۵۶	۱.۲۷۴	۱.۱۸۰	۱.۱۷۹
معناداری	۰.۰۹۲	۰.۱۶۲	۰.۱۴۶	۰.۱۳۸	۰.۰۷۸	۰.۱۲۴	۰.۱۲۴

جدول (۵) ضرایب رگرسیون تأثیر مولفه‌های مدرنیته بر هویت اجتماعی را نشان می‌دهد.

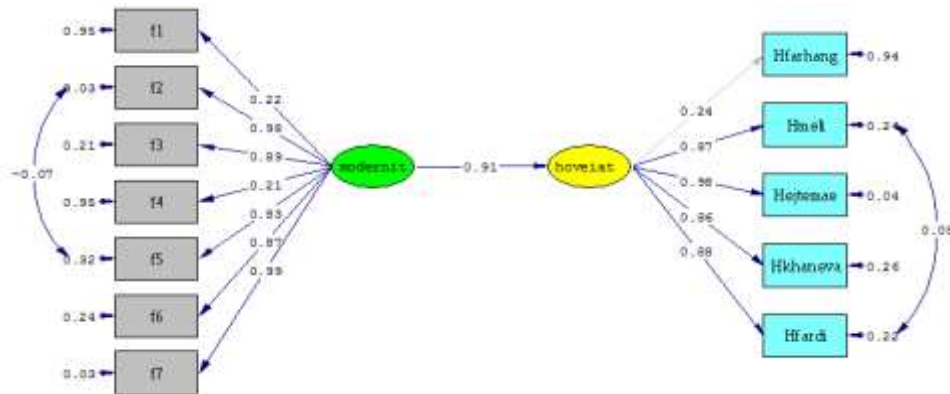
جدول (۵): ضرایب رگرسیون

معناداری	میزان t	ضریب تخمین	خطای استاندارد	ضریب استاندارد	طیف‌ها
۰.۰۰۰	۳.۷۹۹	۰.۳۹۳	۰.۱۲۴	۰.۴۷۰	رسانه فضای مجازی
۰.۰۰۰	۳.۴۵۵	۰.۳۵۴	۰.۰۸۱	۰.۲۸۰	کاهش ازدواج
۰.۰۰۰	۱۲.۳۰۳	۰.۶۵۹	۰.۰۶۰	۰.۷۳۴	کاهش روابط عاطفی
۰.۰۰۰	۳.۵۵۹	۰.۳۷۰	۰.۱۲۲	۰.۴۳۵	کاهش مشارکت اجتماعی
۰.۰۰۲	۳.۰۴۷	۰.۱۲۸	۰.۰۴۲	۰.۴۲۷	سبک زندگی
۰.۰۰۰	۱۲.۱۴۱	۰.۵۹۶	۰.۰۵۱	۰.۶۱۷	تعارضات در خانواده
۰.۰۰۰	۷.۰۴۷	۰.۳۴۳	۰.۰۳۳	۰.۲۳۵	رفاه و امکانات شهری

با توجه به نتایج جدول (۵) آزمون رگرسیون رسانه بر فضای مجازی و هویت اجتماعی با میزان بتای ۰.۴۷۰ و معناداری کمتر از ۰.۰۰۵ و مثبت بودن تأثیر مستقیم دارد و در نتیجه فرض تأیید می‌شود، کاهش ازدواج بر هویت اجتماعی با میزان بتای ۰.۲۸۰ و معناداری کمتر از ۰.۰۰۵ تأثیر مثبت دارد. کاهش روابط عاطفی بر هویت اجتماعی با میزان بتای ۰.۷۳۴ و معناداری کمتر از ۰.۰۰۵ و مثبت بودن تأثیر مستقیم دارد. کاهش مشارکت اجتماعی بر هویت اجتماعی با میزان بتای ۰.۴۳۵ و معناداری ۰.۰۰۲ و مثبت بودن تأثیر مستقیم دارد، سبک زندگی بر هویت اجتماعی نیز با میزان بتای ۰.۴۲۷ و معناداری ۰.۰۰۲ تأثیر مستقیم دارد. و همچنین رفاه و امکانات شهری بر هویت اجتماعی با میزان بتای ۰.۲۳۵ و معناداری کمتر از ۰.۰۰۰ تأثیر مستقیم دارد.

در ادامه از معادلات ساختاری برای بررسی فرضیه‌های مورد نظر استفاده می‌شود و برای مناسب بودن برازش χ^2 / df RMSEA، برای اینکه بفهمیم مدل مناسب است، آماره χ^2 / df و سایر معیارهای مناسب بودن برازش مدل مورد بررسی قرار می‌گیرد. با توجه به خروجی لیزرل مقدار χ^2 / df محاسبه شده برابر با ۳.۰۹ می‌باشد که وجود χ^2 / df پایین تر از ۴ نشان دهنده برازش مناسب مدل است. زیرا هر چه مقدار χ^2 / df کمتر باشد، مدل ارائه شده مدل مناسب‌تری می‌باشد با توجه به نتایج ذیل که از خروجی نرم افزار لیزرل بدست آمده‌اند.

بررسی تأثیر مؤلفه‌های مدرنیته بر هویت اجتماعی جوانان . . .

شکل (۲): آزمون تحلیل مسیر برای بررسی فرضیه‌های پژوهش

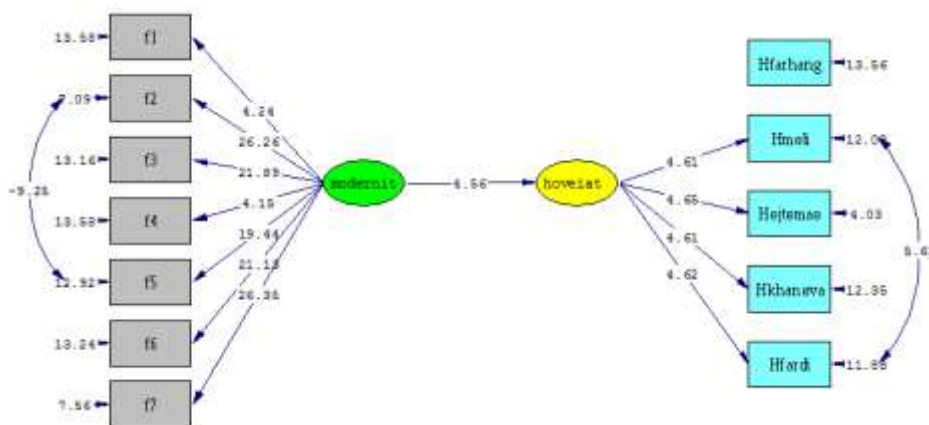
Chi-Square/df=235.68 (RMSEA) = 0.067 (GFI) = 0.92 P-Value=0.5 Df=51

جدول (۶): شاخص‌های نیکوئی برازندگی مدل

نام شاخص	مقدار استاندارد شاخص	مقدار شاخص در مدل مورد نظر	نتیجه گیری
P_Value	بیشتر از ۰/۰۵	۰/۵	برازش مدل مناسب است
GFI	بیشتر از ۰/۹	۰/۹۲	برازش مدل تقریباً مناسب است
AGFI	بیشتر از ۰/۹	۰/۹۳	برازش مدل مناسب است
RMSEA	کمتر از ۰/۰۸	۰/۰۶۷	برازش مدل مناسب است
CFI	بیشتر از ۰/۹	۰/۹۲	برازش مدل مناسب است
NFI	بیشتر از ۰/۹	۰/۹۱	برازش مدل مناسب است

با توجه به داده‌های جدول فوق می‌توان نتیجه گرفت که مدل از لحاظ برازش مدل خوبی می‌باشد. مقدار p -Value بیشتر از مقدار سطح معنی‌داری استاندارد ($\alpha = 5\%$) می‌باشد بنابراین مدل ارائه شده مدل مناسبی می‌باشد. شاخص ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب برای مدل‌های خوب برابر ۰/۰۸ یا کمتر است. مدل‌هایی که این شاخص برای آن‌ها ۰/۱ یا بیش‌تر باشد برازش ضعیفی دارند. برای این شاخص می‌توان فاصله اعتماد محاسبه نمود. ایده آل آن است که حد پایین فاصله اعتماد خیلی نزدیک به صفر باشد و حد بالایی آن خیلی بزرگ نباشد. همان‌طور که مشاهده می‌شود RMSEA در این مدل ۰/۰۶۷ است که می‌توان گفت در وضعیت مناسبی قرار دارد. هرچه GFI به یک نزدیک‌تر باشند مدل با داده‌ها برازش بهتری دارد. در این مدل شاخص برابر ۰/۹۲ هستند که نشان دهنده برازش مناسب مدل است.

شاخص ریشه خطای میانگین مجزورات تقریب برای مدل‌های خوب برابر ۰/۵ یا کمتر است. مدل‌هایی که این شاخص برای آن‌ها ۱/ یا بیش‌تر باشد برازش ضعیفی دارند. برای این شاخص می‌توان فاصله اعتماد محاسبه نمود. ایده‌آل آن است که حد پایین فاصله اعتماد خیلی نزدیک به صفر باشد و حد بالایی آن خیلی بزرگ نباشد. همان‌طور که مشاهده می‌شود RMSEA در این مدل ۰/۰۶۷ است که می‌توان گفت در وضعیت مناسبی قرار دارد. هرچه GFI و AGF به یک نزدیک‌تر باشند مدل با داده‌ها برازش بهتری دارد. در این مدل دو شاخص به ترتیب برابر ۰/۹۱ و ۰/۹۳ هستند که نشان دهنده برازش خوب مدل است.

نمودار (۳): آزمون T-value برای بررسی فرضیه‌های پژوهش

آزمون T-value برای بررسی فرضیات نشان می‌دهد. ملاحظه می‌شود که هیچ یک از اعداد روی فلش کمتر از ۱/۹۶ نیست. نشان دهنده همبستگی بین متغیرها می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

با اجرای دستور T-Value در شکل (۳) ملاحظه می‌شود که هیچ یک از اعداد روی فلش کمتر از ۱/۹۶ نیست. اگر مقدار قدر مطلق عددی کمتر از ۱/۹۶ باشد، نشانه غیر معناداری می‌باشد. در نتیجه بین تمام ابعاد مدرنیته بر هویت اجتماعی تأثیر دارد. مقدار پارامترهای برآورد شده نشان می‌دهد تا چه حد روابط پیش بینی شده قوی می‌باشند. در اینجا پارامترهای تخمینی باید معنی‌دار باشند (یعنی مقدار قدر مطلق t باید بیشتر از ۱/۹۶ باشند) مجذور همبستگی (R^2) برای معادلات ساختاری مقدار واریانس هر متغیر پنهان درونی که به وسیله متغیرهای پنهان مستقل (بیرونی) تبیین می‌شود را نشان می‌دهد. هرچه مقدار R^2 بزرگ‌تر باشد تبیین بالای واریانس را بیان می‌کند. با این توصیف مؤلفه رسانه و فضای مجازی بر هویت اجتماعی با میزان ۴/۲۴ تأثیر دارد.

بررسی تأثیر مؤلفه‌های مدرنیته بر هویت اجتماعی جوانان . . .

مؤلفه کاهش ازدواج با میزان ۲۶.۲۶ بر هویت اجتماعی تأثیر دارد. کاهش روابط عاطفی با میزان ۲۱.۸۹ بر هویت اجتماعی در جوانان تأثیر دارد. کاهش مشارکت اجتماعی در خانواده با میزان ۴.۱۶ بر هویت اجتماعی در جوانان تأثیر دارد. سبک زندگی در خانواده با میزان ۱۹.۴۴ بر هویت اجتماعی در جوانان تأثیر دارد. تعارضات در خانواده با میزان ۲۱.۱۳ بر هویت اجتماعی در جوانان تأثیر دارد. و رفاه و امکانات شهری با میزان ۲۶.۳۵ بر هویت اجتماعی در جوانان تأثیر دارد.

با شروع دوران مدرن و شکل‌گیری فرهنگ مصرف‌گرایی و سبک زندگی و تکنولوژی به عنوان شاخص‌هایی از مدرن‌گرایی زندگی انسان مدرن را فرا گرفته و تغییرات بر زندگی انسان تأثیر گذاشته است. در نتیجه برای تقویت هویت اجتماعی در جامعه، تقویت باورهای دینی، ملی و عناصری چون ارزش گذاشتن و توجه به اصالت و به‌کارگیری و استفاده از ظرفیت‌های موجود در فرهنگ‌ها و خرده فرهنگ‌های محلی و دوری از تقلید سبک‌های زندگی غربی از عوامل مهم و موثر در حفظ و نگهداری هویت خانواده، هویت فردی، هویت اجتماعی و ... محسوب می‌شود.

References

- Adams, M (2006). Hybridizing Habitus and Reflexivity: Towards an Understanding of Contemporary Identity? *Sociology*, 40 (3): 511-528.
- Arianpoor, Amirhossein. (2001). Consumed society and youth. *Quarterly of Youth studies*. No.5. Spring. (Text in Persian).
- Azad Armaki, Taqi. (2010). Reconstruct idea in Iran, Tehran, Tehran university, Ney publication, No. 2. Pp.134-225. (Text in Persian).
- Behnam, Jamshid. (2012). Family evolutions. Translate by Jafar Pouyandeh, Tehran, and Mahi publication. (Text in Persian).
- Beuman, Z. (1992). *Legislators and Interpreters: On Modernity and Intellectuals*. Cambridge: Polity Press.
- Dunn, T. & Castro, A. (2012). Postmodern society and the Individual: The structural characteristics of postmodern society and How they Shape who we Think we Are, *Social Science Journal*, n 5, pp. 298.
- Gebinz, John, R Boymer. (2008). *Politics of post-modern: study of contemporary politics and culture*. Translate by Mansour Ansari. Tehran: Gam Now.
- Giddens, Anthony. (2003). *Modernity and self identity, society and identity in modern era*. Translate by Nasser Mofeghian., Ney publication. (Text in Persian)
- Hebdige, Dick. (2000). *Light the in hiding* routledge. London: Things and images.
- Hobi, Akram; Fathi, Azar; Chavoshi, Bahman. (2011). Globalization, local and global personalities in university students. Case study: Tabriz University, *Quarterly of cultural studies*. Vol. 3, No. 2. Pp.101-121. (Text in Persian) -
- Inglehart, R. (2001). *Globalization and Postmodern Values*, the center for Strategic and International Studies and the Massachusetts institute of technology, *The Washington Quarterly*, 23(1), pp. 215- 228.
- Jemson, Fredrick. (2009). *Post modern situation*. Translate by Hosseinali Nouzari, Tehran, and Ney. (Text in Persian).
- Jenkins, Richard. (2002). *social identity* (Touraj Yarahmadi), Tehran: Shirazeh publication. Vol.1
- Kohon, Lawrence. (2002). *From modernism to post-modernism*, Translate by Abdolkarim Rashidian, Tehran. Ney. (Text in Persian) -
- Kroker, A. & David C. (2009). *the Postmodern Scene: Excremental Cultural and Hyper-Aesthetics*. London: Macmillan.
- Lash, S. & Urry, J. (2010). *Economies of Sings and Space*. London: Sage.
- O'Cass, A. (2001). Consumer self-monitoring, materialism and involvement infashion clothing, *Australasian Marketing Journal*, 9 (1), 46-60.
- Paek, H. & Pan, Z. (2004). Spreading global consumerism: effects of mass media and advertising on consumerist values in China, *Mass Communication and Society*.
- Rajabloo, Ali and Asghari, Sara. (2010). Globalization and review the relationship between girls and boys. Case study: Tehran University students, *social-psychological studies on women*, Vol.8, No. 2, Pp.73-92. (Text in Persian).
- Rzavizadeh, Noorodin. (2007). *From social level to life style*. Ney publication. Vol.1. (Text in Persian).

بررسی تأثیر مؤلفه‌های مدرنیته بر هویت اجتماعی جوانان . . .

- Ritzer, George. (2009). Sociological theories in contemporary span and its classical roots. Translate by Shahnaz Mosami Parast, Tehran: Sales. (Text in Persian) -
- Seidman, Steven. (2005). Queer theory sociology. Translate by Hadi Jalili, Tehran: Ney. (Text in Persian).
- Talebi dalir, Masoomeh and Akbari, Hosswin. (2014). Media and consumerism. Cross studies in media and culture, Vol. 4, No.2, Pp.123-150.(Text in Persian).